Υπόθεση 5/86

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
κατά
Βασιλείου του Βελγίου

« Έλλειψη συμμορφώσεως με απόφαση που αφορά μέτρο ενισχύσεως σε παραγωγό ινών και νημάτων πολυπροπυλενίου »

Έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση 1773

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Marco Darmon της 26ης Φεβρουαρίου 1987 1776

Απόφαση του Δικαστηρίου της 9ης Απριλίου 1987 1777

Περίληψη της απόφασης

Ενισχύσεις που χορηγούνται από τα κράτη — Απόφαση της Επιτροπής με την οποία διαπιστώνεται ότι δεν συμβιβάζεται μια ενίσχυση με την κοινή αγορά — Απόφαση επιβάλλουσα την επιστροφή της ενισχύσεως — Υποχρέωση του κράτους μέλους να την εκτελέσει εντός της ταχθείσας προθεσμίας

(Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρα 92 και 93)

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠ' ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟΥ ΣΥΖΗΤΗΣΗ
στην υπόθεση 5/86 *

I — Έκθεση των περιστατικών

1. Στις 18 Νοεμβρίου 1983, η βελγική κυβέρνηση γνωστοποίησε στην Επιτροπή ότι είχε χορηγήσει το Μάρτιο του 1983 ενίσχυση στον κυριότερο βελγικό όμιλο στους τομείς της κλωστοϋφαντουργίας και των ταπήτων, προκειμένου να δημιουργηθεί μια μονάδα παραγωγής ινών και νημάτων πολυπροπυλενίου. Η ενίσχυση, ύψους 224 εκατομμυρίων BFR (βελγικών φράγκων), χορηγήθηκε υπό τη μορφή συμμετοχής του κράτους στο κεφάλαιο του υποκαταστήματος που ιδρύθηκε από τον όμιλο για τον προαναφερθέντα σκοπό.

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

2. Η Επιτροπή εξέδωσε, στις 27 Ιουνίου 1984, σύμφωνα με το άρθρο 93, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ, απόφαση, με την οποία διαπίστωνε ότι η εν λόγω ενίσχυση ήταν ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά βάσει του άρθρου 92 της Συνθήκης ΕΟΚ και, επομένως, έπρεπε να καταργηθεί. Η βελγική κυβέρνηση έπρεπε επίσης να πληροφορήσει την Επιτροπή, εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση της αποφάσεως, για τα μέτρα που έλαβε το Βέλγιο για να συμμορφωθεί με την εν λόγω απόφαση.

3. Η Επιτροπή γνωστοποίησε αυτή την απόφαση στο Βασίλειο του Βελγίου με έγγραφο της 6ης Αυγούστου 1984. Η απόφαση κατέστη οριστική δύο μήνες μετά την κοινοποίησή της, χωρίς το Βασίλειο του Βελγίου να την αμφισβητήσει εμπροθέσμως.

4. Με έγγραφο της 18ης Ιανουαρίου 1985, η βελγική κυβέρνηση πρότεινε να μετατρέψει την ενίσχυση που είχε χορηγήσει σε δάνειο που να κατανέμεται σε πέντε έως επτά χρόνια και θα επιστρεφόταν από την εν λόγω επιχείρηση, εφόσον θα το επέτρεπαν αυτό τα κέρδη που θα είχαν συγκεντρωθεί κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Με το έγγραφό της, της 26ης Φεβρουαρίου 1985, η Επιτροπή απέρριψε αυτή την πρόταση. Με έγγραφο της 3ης Οκτωβρίου 1985, η βελγική κυβέρνηση, γνωστοποίησε, τέλος, στην Επιτροπή ότι δεν διέβλεπε καμία λύση για την υπόθεση που να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις που έθεσε η Επιτροπή με την απόφασή της της 27ης Ιουνίου 1984.

II — Γραπτή διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

1. Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 13 Ιανουαρίου 1986, κατ' εφαρμογή του άρθρου 93, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ, η Επιτροπή άσκησε την παρούσα προσφυγή.

Η γραπτή διαδικασία εξελίχθηκε κανονικά.

2. Το Δικαστήριο, κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και μετά από ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Η βελγική κυβέρνηση, κλήθηκε, εντούτοις, να πληροφορήσει το Δικαστήριο για την εξέλιξη της διαδικασίας εκτελέσεως της αποφάσεως της Επιτροπής. Σχετική απάντηση δόθηκε εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

3. Η *Επιτροπή* ζητεί από το Δικαστήριο:

1) να αναγνωρίσει ότι το Βασίλειο του Βελγίου δεν συμμορφώθηκε με την απόφαση της Επιτροπής, της 27ης Ιουνίου 1984, σχετικά με την ενίσχυση που χορηγείται από τη βελγική κυβέρνηση σε παραγωγό ινών και νημάτων προπυλενίου, επειδή δεν έλαβε μέτρα για να καταργηθεί αυτή η ενίσχυση εντός της ταχθείσας προθεσμίας· ότι, επομένως, το Βασίλειο του Βελγίου παρέβη υποχρέωση που υπέχει δυνάμει της Συνθήκης·

2) να καταδικάσει το Βασίλειο του Βελγίου στα δικαστικά έξοδα.

4. Το *Βασίλειο του Βελγίου* αναφέρει ότι έχει κινήσει τη διαδικασία εκτελέσεως της αποφάσεως.

III — Ισχυρισμοί και επιχειρήματα των διαδίκων

1. Η *Επιτροπή* περιορίζεται να υπενθυμίσει ότι η απόφαση της 27ης Ιουνίου 1984 θεσπίστηκε νομοτύπως και ότι η βελγική κυβέρνηση δεν έλαβε κανένα μέτρο για να συμμορφωθεί με αυτή, ούτε εντός της ταχθείσας προθεσμίας ούτε μέχρι της ασκήσεως της προσφυγής.

2. Η *βελγική κυβέρνηση* παραδέχεται ότι η εν λόγω απόφαση, που δεν αμφισβητήθηκε, μπορεί να θεωρηθεί οριστική.

3. Ως προς την *εκτέλεση* αυτής της αποφάσεως, η *βελγική κυβέρνηση*, αφενός, υπενθυ-

μίζει ότι με το έγγραφό της της 18ης Ιανουαρίου 1985 είχε προτείνει μια λύση για την απόδοση του ποσού της συμμετοχής του κράτους στο κεφάλαιο της εν λόγω επιχειρήσεως, η οποία, κατά τη γνώμη της, θα αφαιρούσε από αυτή την πράξη το χαρακτήρα της ως ενισχύσεως, αφετέρου, προβάλλει την αδυναμία εκτελέσεως της αποφάσεως, αυτό δε για δύο λόγους, δηλαδή: ότι η απόδοση της κρατικής ενισχύσεως θα έθιγε την αρχή του απαραβίαστου του εταιρικού κεφαλαίου, η οποία περιέχεται στο βελγικό δίκαιο των εταιριών σύμφωνα με τη δεύτερη οδηγία της 13ης Δεκεμβρίου 1976, καθώς και ότι η απόδοση αυτή θα ήταν, επιπλέον, ουσιαστικά αδύνατη υπό τις παρούσες περιστάσεις, εκτός αν επρόκειτο να τεθεί τέρμα στην ύπαρξη της επιχειρήσεως.

Η βελγική κυβέρνηση αναγνωρίζει πάντως ότι το Δικαστήριο απέρριψε αυτά τα επιχειρήματα με την απόφασή του της 15ης Ιανουαρίου 1986 στην υπόθεση 52/84.

4. Με το υπόμνημά της αντικρούσεως, υποστηρίζει ότι ήλθε σε διαπραγματεύσεις με την Επιτροπή, προκειμένου να εξευρεθεί λύση στο υφιστάμενο πρόβλημα, με το δε υπόμνημά της ανταπαντήσεως, που πρωτοκολλήθηκε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 28 Μαΐου 1986, ότι στην εθνική εταιρία αναδιαρθρώσεως των εθνικών τομέων δόθηκε η εντολή να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες, προκειμένου να επιτύχει την εσπευσμένη πώληση καθώς και την απόδοση της ενισχύσεως και ότι θα πληροφορήσει αμελλητί το Δικαστήριο και την Επιτροπή για τα σχετικά αποτελέσματα.

Απαντώντας σε ερώτηση του Δικαστηρίου, στις 13 Νοεμβρίου 1986, η βελγική κυβέρνηση παρέσχε την πληροφορία ότι:

« Η εθνική εταιρία αναδιαρθρώσεως των εθνικών τομέων στην οποία ανατέθηκε να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες, προκειμένου να επιτύχει την εσπευσμένη πώληση, καθώς και την απόδοση της ενισχύσεως, αντιμετώπισε κατά τις διαπραγματεύσεις ορισμένα νομικά προβλήματα σχετικά με το δίκαιο των εταιριών. Θεωρεί, εντούτοις, ότι θα βρεθεί λύση εντός των προσεχών μηνών. »

5. Η *Επιτροπή* αναφέρεται επίσης στην απόφαση της 15ης Ιανουαρίου 1986 επί της υποθέσεως 52/84, κατά του ισχυρισμού της βελγικής κυβερνήσεως περί αδυναμίας εκτελέσεως της αποφάσεως.

6. Όσον αφορά τη δήλωση της βελγικής κυβερνήσεως στο υπόμνημά της αντικρούσεως ότι έχουν αρχίσει διαπραγματεύσεις με την Επιτροπή προκειμένου να εξευρεθεί λύση στο πρόβλημα, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι σε μια συνάντηση, στις 6 Μαρτίου 1986, μεταξύ των εκπροσώπων της και των εκπροσώπων της βελγικής κυβερνήσεως, η βελγική αντιπροσωπεία δεν ανέφερε ούτε απρόβλεπτες ή μη προβλέψιμες δυσκολίες για την εκτέλεση της αποφάσεως, ούτε συνέπειες που δεν έλαβε υπόψη της η Επιτροπή, περιστάσεις που, σύμφωνα με την προαναφερθείσα απόφαση της 15ης Ιανουαρίου 1986 (σκέψη 16), αν είχαν υποβληθεί από το κράτος μέλος στην κρίση της Επιτροπής, θα είχαν ως αποτέλεσμα καλόπιστη συνεργασία μεταξύ των δύο μερών, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι δυσκολίες, τηρώντας πλήρως τις διατάξεις της Συνθήκης. Κατά την Επιτροπή, στη συνάντηση αυτή η βελγική αντιπροσωπεία δεν προέβαλε την αδυναμία εκτελέσεως της αποφάσεως, αλλά τόνισε απλώς ότι ο πλειοψηφών εταίρος της επιχειρήσεως στην οποία δόθηκε η ενίσχυση δεν αποδεχόταν την απόφαση.

G. C. Rodríguez Iglesias
εισηγητής δικαστής